

Handläggare
Emma Braconier
Telefon: 08-508 14 552

Till
Enskede-Årsta-Vantör
Stadsdelsnämnd

Fritidspeng till barn i hushåll med försörjningsstöd- svar på remiss till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut:

Förvaltningens tjänsteutlåtande lämnas som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Lena Lundstöm Stoltz
Stadsdelsdirektör

Gunilla Ekstrand
Avdelningschef

Sammanfattning:

Kommunstyrelsen har remitterat remiss av Förslag till fritidspeng till barn i hushåll med försörjningsstöd. På grund av förkortad svarstid har sista svarsdatum satts till den 9 december 2013. Ett kontorsutlåtande har lämnats i förväg till kommunstyrelsen.

Barn i ekonomiskt utsatta familjer deltar inte i organiserade fritidsaktiviteter i samma utsträckning som andra barn. I syfte att förbättra möjligheterna för dessa barn att delta i fritidsaktiviteter aviserade regeringen i budgetpropositionen att införa en fritidspeng. Fritidspengen ska uppgå till högst 3000 kr per barn och år och ska rikta sig till barn i hushåll som haft ekonomiskt bistånd under minst sex månader de senaste tolv månaderna.

Förvaltningen ställer sig mycket positiv till remissen.

Bakgrund:

Kommunstyrelsen har remitterat remiss av Förslag till fritidspeng till barn i hushåll med försörjningsstöd. På grund av förkortad svarstid har sista svarsdatum satts till den 9 december 2013. Ett kontorsutlåtande har lämnats i förväg till kommunstyrelsen.

Ärendets beredning:

Ärendet har skrivits på avdelningen Individ- och familjeomsorg Vuxna.

Ärendet

Barn i ekonomiskt utsatta familjer deltar inte i organiserade fritidsaktiviteter i samma utsträckning som andra barn. I syfte att förbättra möjligheterna för dessa barn att delta i fritidsaktiviteter aviserade regeringen i budgetpropositionen att införa en fritidspeng för barn som går i grundskolans årskurs 4-9 eller motsvarande andra skolformer. Fritidspengen ska uppgå till högst 3000 kr per barn och år och ska rikta sig till barn i hushåll som haft ekonomiskt bistånd under minst sex månader de senaste tolv månaderna. Att perioden satts till minst sex månader de senaste tolv månaderna beror på att det fångar upp en vidare grupp än de familjer som fått försörjningsstöd de senaste sex månaderna. Genom att använda de senaste tolv månaderna fångas barn i familjer upp som återkommer till att söka ekonomiskt bistånd i perioder.

Statistik

Barnhushåll är överrepresenterade bland de som får ekonomiskt bistånd, särskilt utsatta är ensamstående mödrar.

Uppskattningsvis fick 23 % av alla ensamstående kvinnor med barn ekonomiskt bistånd under 2012.

2012 levde ca 53 000 barn i hushåll med ekonomiskt bistånd vilket motsvarar 2,7% av alla barn. Den tänkta målgruppen för fritidspeng, dvs de som går i 4-9 och lever i hushåll som haft försörjningsstöd i sex månader eller mer under en tolv månaders period utgör drygt hälften av dessa barn.

Alla barn har rätt till en fritid enligt FN's konvention om barns rättigheter och alla barn måste ges möjlighet till en intressant och utvecklande fritid eftersom fritiden är viktig för utvecklingen hos barn.

Enligt SCB (Statistiska Centralbyrån) skiljer sig fritiden åt mellan barn med olika levnadsförhållanden. Barn i ekonomiskt utsatta hushåll, barn till ensamstående föräldrar och barn i arbetarhushåll har en mindre aktiv fritid med lägre deltagande i organiserade fritidsaktiviteter än andra barn. Familjer med knappa ekonomiska resurser har svårare att ha råd med att betala för barnens fritidsaktiviteter. Regelbundna fritidsaktiviteter har visat sig vara

en god skyddsfaktor mot utanförskap, är utvecklande och ger en känsla av delaktighet. Det är därför viktigt att göra det möjligt även för barn i ekonomiskt utsatta familjer att vara delaktiga i fritidsaktiviteter.

Fritidspengen

Syftet med fritidspengen är att göra det möjligt för barn i ekonomiskt utsatta hushåll att kunna delta i regelbundna aktiviteter på sin fritid och därmed kunna ingå i ett sammanhang med andra barn. Det är av stor vikt att fritidspengen används för barnets aktiviteter och inte blir en generell inkomstförstärkning, därför läggs inte en generell ökning av poster i riksnormen. Fritidspengen blir då riktad till barnet direkt. Beviljande av fritidspeng får inte heller påverka beräkningen av försörjningsstödet.

Fritidspengen ska beviljas till barn som går i årskurs 4-9 och som lever i familjer som fått ekonomiskt bistånd under sex månader de senaste tolv månaderna. Att utredningen valt gruppen av barn som går i årskurs 4-9 beror på att dessa barn oftare har en organiserad och ledarledd aktivitet. Det som ingår i fritidspengen är aktiviteter som är regelbundna, ledarledda och antalet tillfällen bör vara minst 8 gånger under en sex månaders period. Det kan röra sig om medlemsavgifter, träningsavgifter men även material och förbrukningsvaror. Fritidspengen ska endast utbetalas till aktiviteter som respekterar de grundläggande demokratiska värderingarna. Fritidspengen får heller inte beviljas till aktiviteter som står i strid med den värdegrund som uttrycks i skollagen.

Ansökan om fritidspeng ska prövas av socialnämnden i kommunen där familjen ansöker om ekonomiskt bistånd och socialnämnden ska informera familjen om sina rättigheter om detta.

En utvärdering av Socialstyrelsen ska ske efter tre år och ställning kommer att tas till en eventuell vidgning av målgruppen kommer att göras till och med barnet fyller 18.

Kostanden bör uppgå till max 76 miljoner på årsbasis därtill ökad administration.

De konsekvenser som bedöms bli av reformen är att deras delaktighet i samhället ökar. Nätverk utanför familjen vilket kan vara avgörande för att barn trots svårigheter i barndomen klarar

sig bra i skola och i livet. Det är också viktigt för barnets psykiska välbefinnande. Förslaget bedöms ge fler barn till utrikesfödda möjlighet till aktiviteter på fritiden eftersom utrikesfödda är överrepresenterade.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ställer sig mycket positiv till inrättande av en fritidspeng för barn i årskurs 4-9 eller motsvarande skolgång. Forskning visar att barn som växer upp i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd riskerar att drabbas av ohälsa senare i livet. Att försöka att jämna ut dessa ojämlikheter och ge barn som växer upp i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd en förutsättning för att i framtiden kunna leva ett självständigt liv ser förvaltningen mycket positivt på.

Att använda målgruppen familjer som fått försörjningsstöd sex månader av de senaste tolv månaderna fångar upp de barn i familjer som återkommer till att söka försörjningsstöd. Det kan vara familjer med inkomster som ibland räcker till egen försörjning men som ibland medför att kompletterande försörjningsstöd behöver sökas i perioder under lång tid.

Det är positivt att fritidspengens ska fortsätta att handläggas av den förvaltning som handlägger det ekonomiska biståndet och som redan har kunskap om familjen situation.

Förvaltningen ställer sig dock frågande till hur förvaltningen ska bedöma på vilka grunder en aktivitet respekterar de grundläggande demokratiska värderingarna. Och hur förvaltningen ska ge avslag om bedömningen är att aktiviteten inte respekterar de grundläggande demokratiska värderingarna.

Bilaga:

Remiss av Förslag till fritidspeng till barn i hushåll med försörjningsstöd